

Практична робота № 1

ТЕМА: ЕКОЛОГІЧНІ ФАКТОРИ ТА ЇХ КЛАСИФІКАЦІЯ. ВПЛИВ ЕКОЛОГІЧНИХ ФАКТОРІВ НА ОРГАНІЗМ

Мета роботи: усвідомити сутність екологічних факторів; ознайомитись із класифікацією екологічних факторів; розглянути дію екологічних факторів на живі організми.

Завдання до лабораторної роботи

Завдання 1. З'ясуйте сутність поняття та ознайомтесь із класифікацією екологічних чинників за характером походження і характером дії. Наведіть приклади до кожної групи екологічних чинників.

Завдання 2. Розгляньте дію екологічних чинників на живі організми.

Завдання 3. Розділіть вказані екологічні фактори за типами – абіотичні, біотичні та антропогенні: хижацтво, вирубка лісів, вологість повітря, температура повітря, паразитизм, світло, будівництво доріг, тиск повітря, конкуренція, викиди вуглекислого газу заводами, солоність води, запилення квітки комахами, перенесення насіння вітром.

Результати оформіть у вигляді таблиці 1.

Таблиця 1 – Групи екологічних факторів

Основні групи екологічних факторів	Приклади
Абіотичні фактори	
Біотичні фактори	
Антропогенні фактори	

Завдання 4. Охарактеризуйте основні види абіотичних факторів.

Фактори	Характеристика
Кліматичні або атмосферні	
Едафічні (грунтові)	
Орографічні	
Гідрологічні (фактори водного середовища)	

Завдання 5. Визначте й охарактеризуйте форми біотичних взаємовідносин, які відображені у наведених нижче прикладах:

- клітини водоростей живуть у коралах, постачаючи їм органічну речовину;
- рибка-причепа біля акули, водорості у шерсті лінивця;
- бактерії, що розкладають клітковину, живуть у кишківнику багатьох хребетних і безхребетних тварин, перетворюючи клітковину в доступні для тварин сполуки;

- комарі, кліщі ссуть кров від 2 хв до 8 діб;
- запилення комахами, птахами і кажанами квіток;
- хижі мурашки живуть у стовбурах мірмекофільних рослин (мімози, акації), живляться тільцями (белтами), багатими на поживні речовини, захищають дерева від мурашок, листогризунів.

Завдання 6. Заповніть таблицю 2.

Таблиця 2 – Форми біотичних взаємовідносин між живими організмами

№ з/п	Форми взаємовідносин між живими організмами	Відношення виду А до виду В (кодування +, -, 0) (*;*)	Приклади (по 3 приклади на кожен вид взаємовідносин із детальним описом взаємодії)
1	Конкуренція		
2	Мутуалізм		
3	Коменсалізм		
4	Паразитизм		
5	Хижацтво		
6	Алелопатія		
7	Аменсалізм		

Зробіть висновок на основі отриманих результатів.